Minna Bloigu
johtava asiantuntija sisäministeriö
20.11.2023

Sisäministeriön lausunto; HE 79/2023 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt sisäministeriöltä kirjallista asiantuntijalausuntoa asiassa HE 79/2023 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta. Sisäministeriö on kommentoinut HE 79/2023 vp lausuntokierroksen yhteydessä pitävänsä esitystä yleisesti kannatettavana, mutta esittänyt huomioon otettavaksi varsinkin pelastustoiminnassa käytettävien radiopäätelaitteiden yleisestä kuluttaja- ja viranomaiskäytöstä poikkeavat toiminnalliset vaatimukset.

Pelastustoiminnan toteuttaminen pelastuslaitoksissa poikkeaa useiden muiden viranomaisten toimintatavasta. Pelastustoiminnassa käytettävät yksiköt (yleisimmin paloautot) eivät ole liikenteessä ja miehitettynä koko aikaa. Päätoiminen henkilöstö suorittaa hälytysten välissä muita pelastustoimeen kuuluvia tehtäviä paloasemilla, kun taas sivutoiminen henkilöstö omia päätoimen tehtäviään täysin muualla. Pelastustoimintatehtävän yhteydessä käytettävä pelastustoiminnan yksikkö miehitetään joka kerta erikseen; päätoimisen henkilöstön osalta ennalta määritellyillä henkilöillä ja sivutoimisten osalta paikalle saapuneella henkilöstöllä. Tästä johtuen pelastustoiminnassa käytettävät viestintävälineet ja radiopäätelaitteet ovat lähtökohtaisesti hälytystehtävien välillä ajoneuvoissa sijoitettuina, usein erityisesti ajoneuvokäyttöön tarkoitetuissa latauslaitteissa.

Hälytyksen tultua pelastustoiminnan yksikkö miehitetään ja siirtyminen onnettomuuspaikalle aloitetaan mahdollisimman nopeasti. Ylimääräisten viiveiden välttämiseksi hälytystehtävällä tarvittavien laitteiden tulee olla sijoitettuna siten, että niiden käyttöönotto, päälle pukeminen ja varusteisiin kiinnittäminen on mahdollisimman sujuvaa turvavöistä huolimatta. Tähän liittyvänä vaatimuksena on esimerkiksi, että viestintävälineet pitää pystyä ottamaan lataus- tai muusta kiinnityspaikasta ja sijoittamaan varusteisiin pääasiassa yhdellä kädellä. Ajoneuvoihin sijoitettuihin laitteisiin liittyy lisäksi kolaritilanteisiin varautumiseksi laitteiden sijoittamista ja kiinnittämistä koskevia erillisiä teknisiä vaatimuksia.

Sisäministeriön näkemyksen mukaan hallituksen esityksessä esitetyn yhteisen latausratkaisun liitintyyppi ei mahdollista kestävien ja helposti ajoneuvokäyttöön soveltuvien latausratkaisuiden toteuttamista. Sisäministeriö on esittänyt edellä mainituista toiminnallisista tarpeista johtuen huomioitavaksi lievennys viranomaiskäytössä olevien radiopäätelaitteiden ja niiden lisälaitteiden latausratkaisuihin, jotta näissä voitaisiin mahdollistaa yhteensopivuus nyt käytössä olevien radiopäätelaitteiden latausratkaisuiden kanssa sekä jatkossakin tarjota viranomaistoimintaan ja viranomaistoiminnassa käytettävien radiopäälaitteiden käyttöympäristöön soveltuvia kestäviä latausratkaisuja.